

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κ.Ε.Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 2596_2021
ΗΜΕΡ.: 28/7/2021

Ε.Ο.Δ.Υ.

ΚΠ 17330 / 2021 - 27/07/2021

Αγράφων 3-5, Μαρούσι

Τ.Κ. 15123

Τηλ. 2105212000

www.eody.gov.gr

Facebook: @eody

Twitter: @eody_gr

Πληροφορίες:

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης &

Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με

Διαβιβαστές

ΔΑΝΑΗ ΠΕΡΒΑΝΙΔΟΥ, 2108899052

Προς :

Πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Διάθεση ενημερωτικού υλικού (διαδικτυακά) για την προστασία από τα κουνούπια, 2021

Αξιότιμοι κκ,

Ενόψει της έναρξης της περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών και στο πλαίσιο ενίσχυσης των δράσεων ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα μέτρα προφύλαξης από τα κουνούπια και πρόληψης νοσημάτων που μεταδίδονται με αυτά, σας αποστέλλουμε το επισυναπτόμενο επικαιροποιημένο ενημερωτικό υλικό, το οποίο είναι αναρτημένο και στην ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ., <https://eody.gov.gr/disease/koynopyia/>), και συγκεκριμένα:

- Φυλλάδιο «Προφυλαχθείτε από τα κουνούπια»,
- Φυλλάδιο «Ιός του Δυτικού Νείλου: Μαθαίνω και προφυλάσσομαι»,
- Φυλλάδιο για παιδιά «Μην αφήνεις τα κουνούπια να σε τσιμπάνε!»,
- Παρουσίαση «Μέτρα προστασίας από τα κουνούπια», και
- Αφίσα «Προφύλαξου από τα κουνούπια ημέρα και νύχτα»

Μπορείτε να αναρτήσετε το επισυναπτόμενο υλικό στην ιστοσελίδα του φορέα σας (Δήμου, Περιφέρειας), προς ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού της περιοχής ευθύνης σας, και να χρησιμοποιήσετε το υλικό σε ενημερωτικές συναντήσεις κοινού.

Επιπρόσθετα, σας ενημερώνουμε ότι ο Ε.Ο.Δ.Υ. οργανώνει την αποστολή διαθέσιμου έντυπου ενημερωτικού υλικού στις Περιφέρειες (Γενικές Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας) της χώρας. Μπορείτε να ζητήσετε σχετικό έντυπο ενημερωτικό υλικό από τον Ε.Ο.Δ.Υ., ανάλογα με τις ανάγκες σας, κατόπιν αιτήματός σας, με αναλυτική περιγραφή του είδους και της ποσότητας του ενημερωτικού υλικού που χρειάζεσθε (σε: c.kefaloudi@eody.gov.gr και varvaresos@eody.gov.gr, ntakou@eody.gov.gr).

Με εκτίμηση,

Δανάη Περβανίδου
Προϊσταμένη, Τμήμα Νοσημάτων που
Μεταδίδονται με Διαβιβαστές

Δρ. Φλώρα Κοντοπίδου
Προϊσταμένη, Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης
και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Ο Πρόεδρος ΔΣ ΕΟΔΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Προϊστάμενος Γραμματείας
Ναυτικά Παπαθανασίου

Παναγιώτης Αρκουμανέας

Πίνακας Αποδεκτών:

I. Περιφέρειες:

1. **Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
2. **Περιφέρεια Αττικής:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
3. **Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
4. **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
5. **Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
6. **Περιφέρεια Ηπείρου:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
7. **Περιφέρεια Θεσσαλίας:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
8. **Περιφέρειες Ιονίων Νήσων:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
9. **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη

- Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
10. **Περιφέρεια Κρήτης:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
 11. **Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
 12. **Περιφέρεια Πελοποννήσου:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας
 13. **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:**
 - Υπόψη Περιφερειάρχη
 - Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας

II. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), με παρακλήση ενημέρωσης όλων των Δήμων της χώρας

Κοινοποίηση:

Υπουργείο Υγείας

1. Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας (secretary.gen.dy@moh.gov.gr)
2. Γενική Διευθύντρια Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής (gddy@moh.gov.gr)
3. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας (ddy@moh.gov.gr)

Συνημμένα: Πέντε (5) αρχεία pdf

Εσωτερική Διανομή :

Γραφείο Γραμματείας Προέδρου

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα

Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβάστες

Αυτοτελές Τμήμα Τύπου και Επικοινωνίας

Γραφείο Γραμματείας Αντιπροέδρου Μεταδοτικών Νοσημάτων

Αυτοτελές Τμήμα Διοίκησης

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέτρα προστασίας από τα κουνούπια

**Τμήμα Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές
Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα
Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)**

Τα κουνούπια

αν είναι μολυσμένα

και

ανάλογα με το είδος τους

μπορεί να μεταδώσουν με το τίμπημά τους διάφορα νοσήματα

Στην Ελλάδα, τα τελευταία έτη, έχουν καταγραφεί κρούσματα:

- λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου
- ελονοσίας (σπάνια)

Πως μεταδίδεται η λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου;

- **Κυρίως με τσίμπημα από μολυσμένο κουνούπι**
(συνήθως το “κοινό” κουνούπι του γένους *Culex*)
- Το κουνούπι μολύνεται από μολυσμένο **πτηνό**
- **Δεν μεταδίδεται άμεσα από άτομο σε άτομο,**
με τη συνήθη κοινωνική επαφή
- Πιο σπάνια με:
 - μετάγγιση αίματος
 - μεταμόσχευση οργάνων
 - από τη μητέρα στο έμβρυο

Ιός Δυτικού Νείλου - κουνούπι Culex

- Συνήθως αφήνει αβγά:
σε νερό πλούσιο σε οργανικό υλικό
- Τσιμπάει από το σούρουπο έως το χάραμα,
καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας

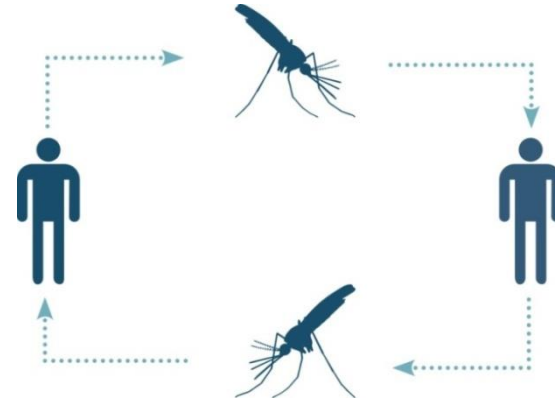

Αυξημένο κίνδυνο για σοβαρή νόσο από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχουν:

- **οι ηλικιωμένοι**
- **όσοι έχουν υποκείμενα προβλήματα υγείας, π.χ.:**
 - ανοσοκατασταλμένοι
 - νεφροπαθείς
 - καρκινοπαθείς
 - διαβητικοί
 - με καρδιαγγειακά νοσήματα
 - με χρόνια νευρολογικά προβλήματα, π.χ. άνοια
 - με χρόνια αναπνευστικά προβλήματα

Πως μεταδίδεται η ελονοσία;

- Κυρίως με τσίμπημα από μολυσμένο κουνούπι (γένος *Anopheles*)

- Το κουνούπι μολύνεται από μολυνθέντα **άνθρωπο**
- Δεν μεταδίδεται άμεσα από άτομο σε άτομο, μέσω συνήθους κοινωνικής επαφής
- Πιο σπάνια με:
 - μετάγγιση αίματος
 - μεταμόσχευση οργάνων
 - χρήση μολυσμένης σύριγγας ή βελόνας
 - από τη μητέρα στο έμβρυο

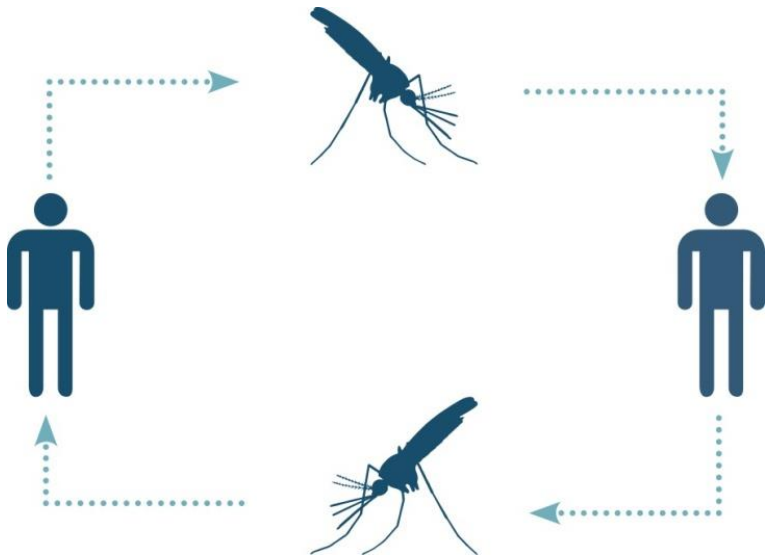
Ελονοσία - κουνούπι Ανωφελές

- Συνήθως αποθέτει αυγά σε καθαρό νερό → σε αγροτικές, περι-αστικές περιοχές
- Τσιμπάει από το σούρουπο έως το χάραμα, καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας

Κουνούπι *Aedes albopictus* – κουνούπι «τίγρης»

- Έχει εγκατασταθεί σε πολλές περιοχές στην Ελλάδα
- Τσιμπάει κυρίως κατά τη διάρκεια της ημέρας
- Μπορεί δυνητικά να μεταδώσει διάφορους ιούς (π.χ. Δάγκειο, Chikungunya, ίσως Zika), **εάν μολυνθεί** από μολυνθέντα άνθρωπο

Όλοι πρέπει να λαμβάνουμε μέτρα:

- για να αποφεύγουμε τα τσιμπήματα των κουνουπιών
- για να μειώνουμε τα σημεία που αφήνουν τα αυγά τους γύρω μας (σπίτι, αυλή, χωράφι)

Προστασία από τα τσιμπήματα των κουνουπιών

καθόλη τη διάρκεια του 24ώρου,
ανάλογα με τις ώρες δραστηριότητας
των κουνουπιών της περιοχής

Μέτρα ατομικής προστασίας

- **Κατάλληλα ρούχα** που καλύπτουν όσο γίνεται περισσότερο το σώμα:
 - μακριά μανίκια και παντελόνια
 - ανοιχτόχρωμα και φαρδιά ρούχα

- **Εντομοαπωθητικά** σε ακάλυπτο δέρμα & επάνω από τα ρούχα -
 - εγκεκριμένα στη χώρα
 - με αποτελεσματικές δραστικές ουσίες όπως:
 - DEET
 - Πικαριδίνη/ικαριδίνη
 - IR3535
 - Citriodiol ή Eucalyptus citriodora oil, hydrated, cyclized (ec oil (h/c))

Τι προσέχουμε όταν χρησιμοποιούμε εντομοαπωθητικό σώματος;

Προσοχή στις οδηγίες χρήσης!

- Όχι επάνω σε ερεθισμένο δέρμα, τραύματα, αμυχές
- Όχι στα μάτια και στο στόμα
- Όχι στο δέρμα κάτω από τα ρούχα
- Όχι στα χέρια (παλάμες) των παιδιών
- Μετά το αντηλιακό
- Αν χρειασθεί, ξαναβάζουμε μετά από μερικές ώρες
- Έγκυες - θηλάζουσες - παιδιά: συμβουλή από τον ιατρό τους
- Ξέπλυμα εντομοαπωθητικού με νερό και σαπούνι καθημερινά

Μέτρα ατομικής προστασίας

➤ Κουνουπιέρα κατά τον ύπνο

- ιδίως σε **βρέφη**, παιδιά, ηλικιωμένους, έγκυες, πάσχοντες
- σιγουρευτείτε ότι δεν έχει εγκλωβιστεί κουνούπι μέσα

- ## ➤ Συχνά **λουτρά** καθαριότητας για την απομάκρυνση του ιδρώτα

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Σήτες σε πόρτες, παράθυρα, φεγγίτες και αεραγωγούς τζακιού

Ανεμιστήρες (ιδίως οροφής) ή **κλιματιστικά**

Εντομοκτόνα - εντομοαπωθητικά χώρου

(εγκεκριμένα στη χώρα):

φιδάκια, ταμπλέτες ή υγρά (στην πρίζα), αεροζόλ κλπ

Μείωση των σημείων που τα κουνούπια αφήνουν τα αβγά τους

Εστίες απόθεσης αβγών κουνουπιών - παραδείγματα

Αγροτικό σύστημα

**Περιαστικό
σύστημα**

**Αστικό
σύστημα**

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

- Πολλά από τα κουνούπια γεννιούνται και ζουν:
 - στο **μπαλκόνι**
 - στις **αυλές**
 - στα **χωράφια** μας

- Μπορούμε να μειώσουμε τον πληθυσμό των κουνουπιών:
μειώνοντας τα σημεία εκείνα που αφήνουν τα αυγά τους

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Απομακρύνουμε τα στάσιμα νερά και από μικρές εστίες
(π.χ. από λεκάνες, βάζα, κουβάδες,
πιατάκια γλαστρών)

Αδειάζουμε στάσιμο νερό κάθε εβδομάδα

Σκεπάζουμε – καλύπτουμε τα αντικείμενα με στάσιμο νερό

Φυλάσσουμε δοχεία νερού (κουβάδες, καρότσια, βαρέλια)
γυρισμένα ανάποδα ή καλυμμένα

Δεν αφήνουμε να συσσωρεύονται λύματα,
νερά αποχέτευσης, απόβλητα

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Αντικαθιστούμε σπασμένους σωλήνες νερού που τρέχουν

Καλύπτουμε ή απομακρύνουμε παλιά λάστιχα που μαζεύουν νερό

Καθαρίζουμε τα φύλλα που μαζεύονται στις υδρορροές

Κουρεύουμε τακτικά το γρασίδι, τους θάμνους και τις φυλλωσιές (καταφύγια ενήλικων κουνουπιών)

Ποτίζουμε κατά προτίμηση το πρωί

Μέτρα πρόληψης στο σπίτι

Καλύπτουμε με **σήτες** τους
αγωγούς εξαερισμού των βόθρων

Αν έχουμε πισίνα ή σιντριβάνι:
θέτουμε κάθε μέρα σε λειτουργία το **φίλτρο** καθαρισμού

Δίνουμε κλίση στον κήπο
για να απομακρύνονται τα νερά

Πώς μπορούμε να αποφύγουμε τα κουνούπια στο σπίτι;

- Με χρήση **κουνουπιέρας**
- Με χρήση **ανεμιστήρων, κλιματιστικών**
- Με αντικουνουπικά πλέγματα (**σήτες**) στα ανοίγματα

- Με **απομάκρυνση στάσιμου νερού**
- Με κούρεμα γρασιδιού, θάμνων, φυλλωσιών

- Με χρήση **εντομοκτόνων/ εντομοαπωθητικών περιβάλλοντος** (φιδάκια, ταμπλέτες)

Μέτρα πρόληψης στην εργασία

Καθαρίζουμε συχνά και ψεκάζουμε στάβλους ζώων και κοτέτσια

Ανανεώνουμε τακτικά το νερό σε ποτίστρες ζώων, γούρνες, στέρνες

Καλύπτουμε τις βάρκες ώστε να μην μαζεύουν νερό της βροχής

Μέτρα πρόληψης στην κοινότητα

- **Καθαρίζουμε τους αγωγούς ομβρίων υδάτων και τα αρδευτικά κανάλια** από ό,τι εμποδίζει την ελεύθερη ροή νερού
 - **Καθαρίζουμε τα αγριόχορτα** και τη βλάστηση από επιφανειακά νερά (ρέματα, κανάλια)
 - **Δεν κάνουμε αλόγιστη χρήση νερού**, κυρίως όταν δεν υπάρχουν κατάλληλοι αποχετευτικοί αγωγοί
 - Στα νεκροταφεία → χρησιμοποιούμε συνθετικά άνθη **όχι ανθοδοχεία με νερό**
- Προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών

Φυλλάδια – Αφίσες ΕΟΔΥ

**Προφυλάξου
από τα κουνούπια
ημέρα και νύχτα**

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

όχι στάσιμα νερά

εγκεκριμένα εντομοαπωθητικά σώματος

κλιματιστικό/ ανεμιστήρας

κουνουπιέρες

σήτες

εγκεκριμένα εντομοαπωθητικά/ εντομοκτόνα χώρου

μακριά μανίκια και παντελόνια

eody.gov.gr

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕ!

Όλα τα γραφικά λήφθηκαν από το: Centers for Disease Control and Prevention, USA
<https://www.cdc.gov/zika/pdfs/zika-activity-book.pdf>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

**Προφυλαχθείτε
από τα κουνούπια**

Πώς μπορώ να προφυλαχθώ;

Μπορείτε να προστατεύεστε από τα τσιμπήματα των κουνουπιών, κυρίως από το σούρουπο έως το πρωί και να περιορίζετε τα σημεία που αφήνουν τα αυγά τους (στάσιμα νερά) στους ιδιόκτητους χώρους σας:

 Φοράτε μακριά μανίκια και παντελόνια, ανοιχτόχρωμα και φαρδιά ρούχα.

Χρησιμοποιείτε εντομοαπωθητικά σώματος (εγκεκριμένα στη χώρα*), στο ακάλυπτο δέρμα και επάνω από τα ρούχα, με μία από τις παρακάτω δραστικές ουσίες:

- - DEET (N,N - διεθυλοτολουαμίδη), ή
- Ικαριδίνη (icaridin), ή
- IR3535, ή
- Citriodiol Eucalyptus citriodora oil, hydrated, cyclized (ec oil (h/c)).
Ακολουθείτε αυστηρά τις οδηγίες χρήσης.

Κάνετε συχνά λουτρά καθαριότητας.

 Τοποθετείστε και χρησιμοποιείτε σήτες σε παράθυρα, πόρτες, μπαλκονόπορτες.

Χρησιμοποιείτε κουνουπιέρα (και σε κούνιες και καρότσια βρεφών).

 Χρησιμοποιείτε εντομοκτόνα/ εντομοαπωθητικά χώρου (εγκεκριμένα στη χώρα*). Ακολουθείτε πάντα αυστηρά τις οδηγίες χρήσης.

Χρησιμοποιείτε ανεμιστήρες ή κλιματιστικά.

Ποτίζετε -κατά προτίμηση- τις πρωινές ώρες.

Κουρεύετε τακτικά το γρασίδι, τους θάμνους και τις φυλλωσιές.

 Μην αφήνετε πουθενά στάσιμα νερά (ακόμη και μικρές συλλογές νερού), μέσα και έξω από το σπίτι σας:

- Τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα αδειάζετε/ ανανεώνετε το νερό ή αναποδογυρίζετε ή καλύψτε όλα τα αντικείμενα που μαζεύουν νερό.
- Απομακρύνετε όλα τα στάσιμα νερά από τους ιδιόκτητους χώρους σας.
- Καθαρίστε τις υδρορροές, τα φρεάτια και τα λούκια.
- Καλύψτε με σήτα τους αγωγούς εξαερισμού των βόθρων.

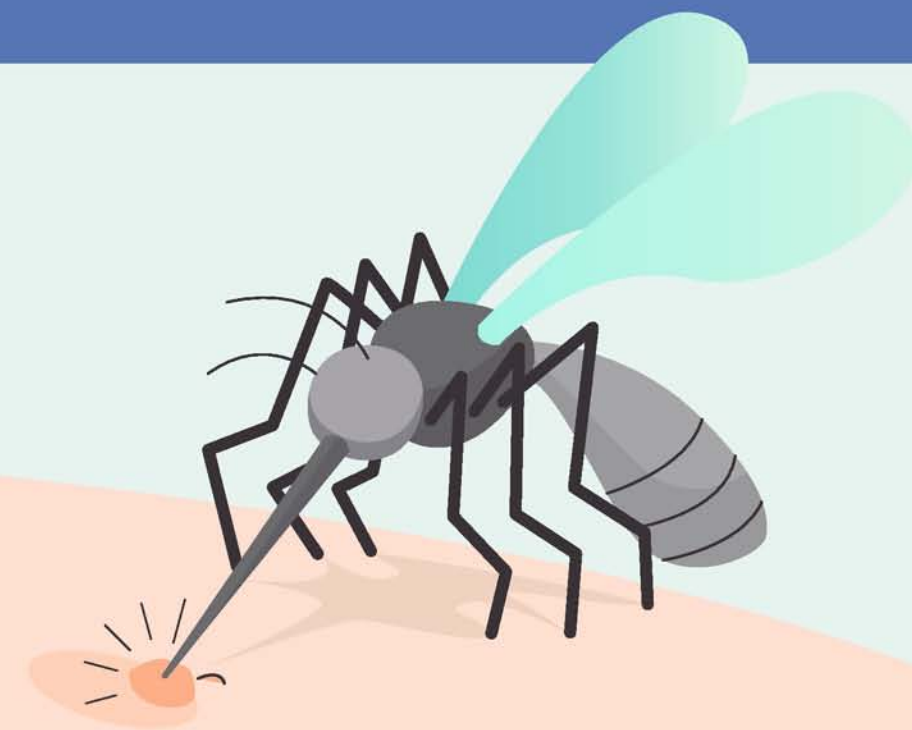
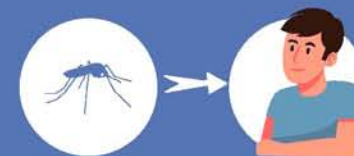
Καθώς οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού δεν μπορούν να προβλεφθούν με ασφάλεια, τηρείτε τα ατομικά μέτρα προστασίας από τα κουνούπια, σε όλη την επικράτεια, καθόλη την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών. Άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με χρόνια υποκείμενα νοσήματα πρέπει να παίρνουν τα μέτρα τους με ιδιαίτερη συνέπεια.

*Πληροφορίες για τα εγκεκριμένα στη χώρα βιοκτόνα (για ερασιτεχνική ή επαγγελματική χρήση): στο www.minagric.gr (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

Ιός του Δυτικού Νείλου Μαθαίνω και προφυλάσσομαι

Τι είναι ο ιός του Δυτικού Νείλου;

Είναι ένας ιός που μεταδίδεται κυρίως με τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού και μπορεί να προκαλέσει νόσο στον άνθρωπο και σε ορισμένα ζώα (π.χ. άλογα). Ονομάστηκε έτσι γιατί αναγνωρίστηκε πρώτη φορά στην επαρχία του Δυτικού Νείλου στην Ουγκάντα, το 1937.

Πώς μεταδίδεται ο ιός του Δυτικού Νείλου στον άνθρωπο;

Ο ιός μεταδίδεται στον άνθρωπο κυρίως με το τσίμπημα μολυσμένων κουνουπιών. Τα κουνούπια μολύνονται από μολυσμένα πτηνά (ορισμένα είδη), τα οποία αποτελούν τη βασική δεξαμενή του ιού στη φύση. Οι άνθρωποι -όπως και άλλα θηλαστικά (π.χ. άλογα)- που έχουν μολυνθεί θεωρείται ότι δεν μεταδίδουν περαιτέρω τον ιό σε άλλα κουνούπια (δεν μολύνουν κουνούπια).

Επίσης, έχουν αναφερθεί λίγες περιπτώσεις μετάδοσης μέσω μετάγγισης αίματος ή μεταμόσχευσης οργάνων, και σπανιότατες περιπτώσεις μετάδοσης από τη μητέρα στο έμβryo ή με το μητρικό γάλα.

Ο ΙΟΣ ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΜΟΛΥΣΜΕΝΟ ΑΝΘΡΩΠΟ ΣΕ ΕΝΑΝ ΑΛΛΟ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΑΦΗΣ (Π.Χ. ΑΓΓΙΓΜΑ, ΦΙΛΙ), ΟΥΤΕ ΜΕΣΩ ΣΞΞΟΥΑΛΙΚΗΣ Η ΑΛΛΗΣ ΕΠΑΦΗΣ. ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΛΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΖΩΑ Η ΠΤΗΝΑ.

Πώς έρχεται ο ιός σε μία περιοχή;

Ο ιός έρχεται σε μία περιοχή με μολυσμένα άγρια μεταναστευτικά πτηνά. Στη συνέχεια μεταδίδεται στα κουνούπια της περιοχής και σε τοπικούς πληθυσμούς πτηνών.

Ποια κουνούπια μεταδίδουν τον ιό του Δυτικού Νείλου;

Αν και μπορεί να μολυνθούν από τον ιό πολλά είδη κουνουπιών, τα «κοινά» κουνούπια φαίνεται να είναι τα πιο σημαντικά για τη μετάδοση του ιού σε ανθρώπους. Τα κουνούπια αυτά υπάρχουν παντού και τσιμπούν κυρίως βραδινές ώρες (από αργά το απόγευμα έως το πρωί).

Κινδυνεύω να κολλήσω ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα;

Κρούσματα της λοίμωξης εμφανίζονται σε πολλές χώρες παγκοσμίως, όπως και σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, σε ετήσια βάση. Από το 2010 και μετά, εμφανίζονται κρούσματα σχεδόν κάθε χρόνο (και) στην Ελλάδα, σε διάφορες περιοχές, κατά τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες. Ως εκ τούτου, **αναμένεται η εμφάνιση περιστατικών σε κάθε περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών.**

Ποια είναι τα συμπτώματα όσων μολύνονται από τον ιό του Δυτικού Νείλου;

- Τα περισσότερα άτομα (το 80%) δεν παρουσιάζουν κανένα σύμπτωμα.
- Το 20% των ατόμων παρουσιάζουν ήπια νόσο, με πυρετό, γενικευμένη αδυναμία, πονοκέφαλο, πόνους στο σώμα, ή και εξάνθημα, ναυτία, εμετούς, διάρροιες, έντονη ανορεξία, κοιλιακό πόνο, λεμφαδενοπάθεια.
- Πολύ λίγα άτομα (λιγότερα από 1%) εμφανίζουν σοβαρή νόσο που προσβάλλει το νευρικό σύστημα (εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα ή παράλυση). Στη σοβαρή νόσο, η ανάρρωση μπορεί να πάρει αρκετές εβδομάδες, ενώ μπορεί να υπάρχουν μόνιμες νευρολογικές βλάβες ή και -σε μικρό ποσοστό- θανατηφόρος κατάληξη. Οι τοπικές δερματικές αντιδράσεις στο σημείο τσιμπήματος του κουνουπιού **δεν** σημαίνουν ότι το κουνούπι ήταν μολυσμένο από τον ιό.

Πότε εμφανίζονται τα συμπτώματα;

Μετά το τσίμπημα του μολυσμένου κουνουπιού μεσολαβούν συνήθως 2 έως 14 ημέρες μέχρι την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Ποια άτομα κινδυνεύουν περισσότερο να αρρωστήσουν σοβαρά;

Άτομα **μεγαλύτερης ηλικίας** (άνω των 50 ετών) κινδυνεύουν περισσότερο να αρρωστήσουν σοβαρά, καθώς και άτομα με ανοσοκαταστολή και χρόνια υποκείμενα νοσήματα.

Υπάρχει θεραπεία για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου;

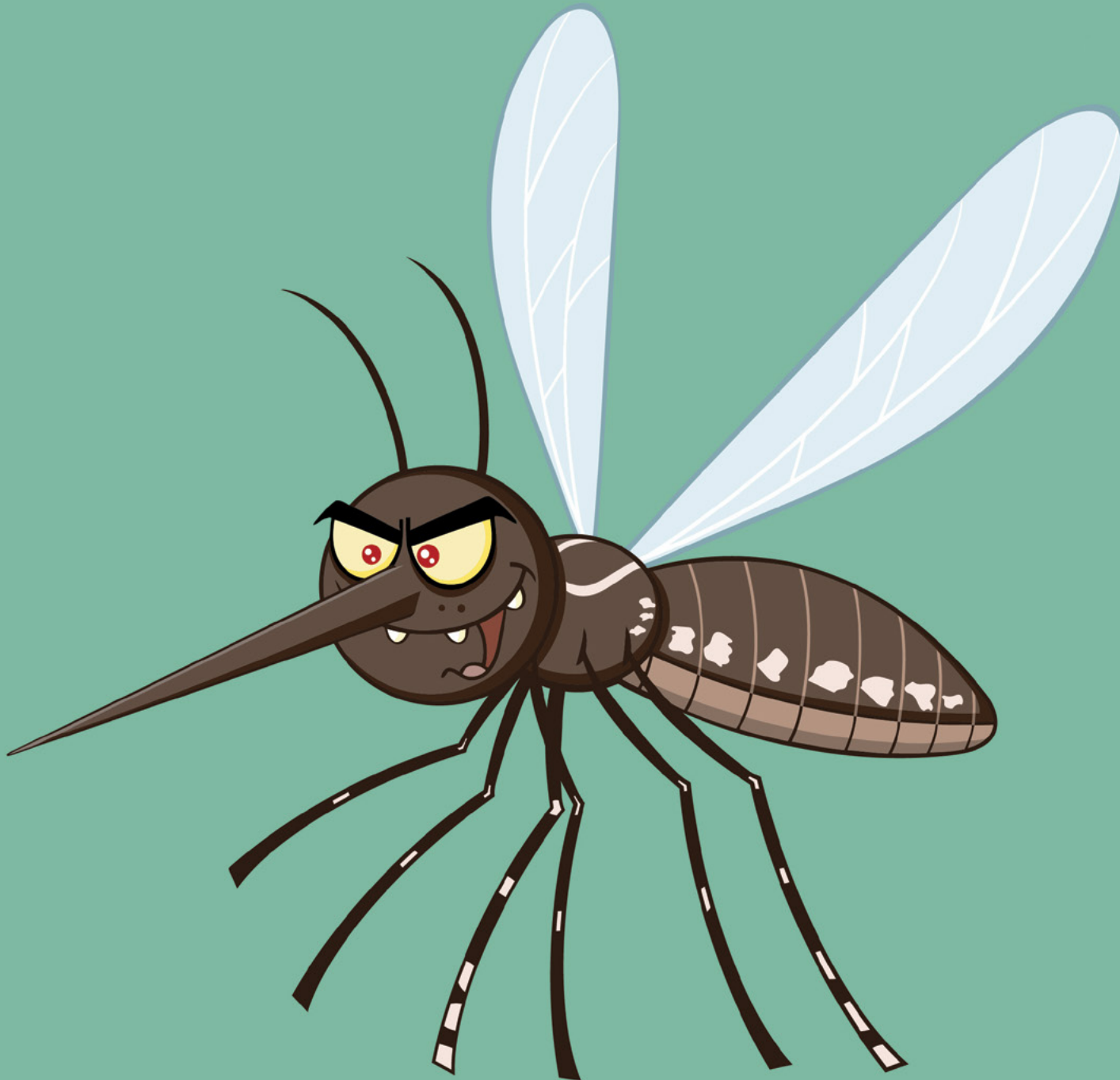
Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία. Τα πιο σοβαρά περιστατικά χρειάζεται να νοσηλευθούν και να λάβουν υποστηρικτική θεραπεία, ενώ τα πολύ σοβαρά περιστατικά μπορεί να χρειασθούν νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας.

Πώς μπορώ να ενημερώνομαι για τις περιοχές όπου εμφανίσθηκαν κρούσματα;

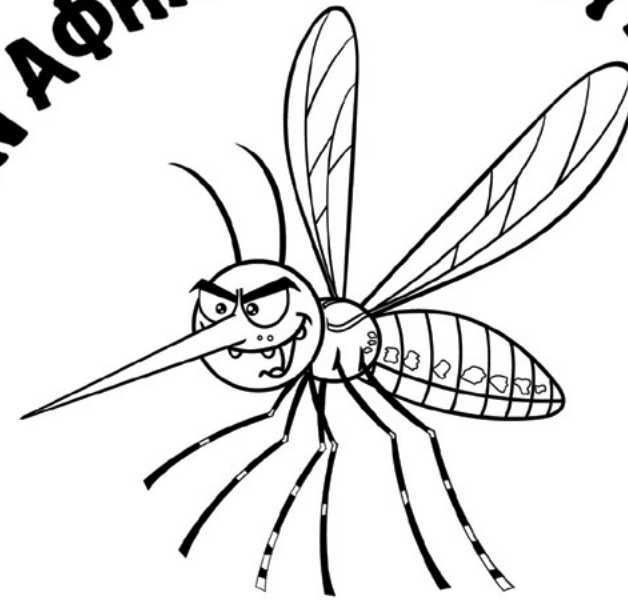
Καθόλη την περίοδο μετάδοσης, κάθε εβδομάδα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας έκθεση με τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα (σε επίπεδο Δήμου).

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕ!

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ

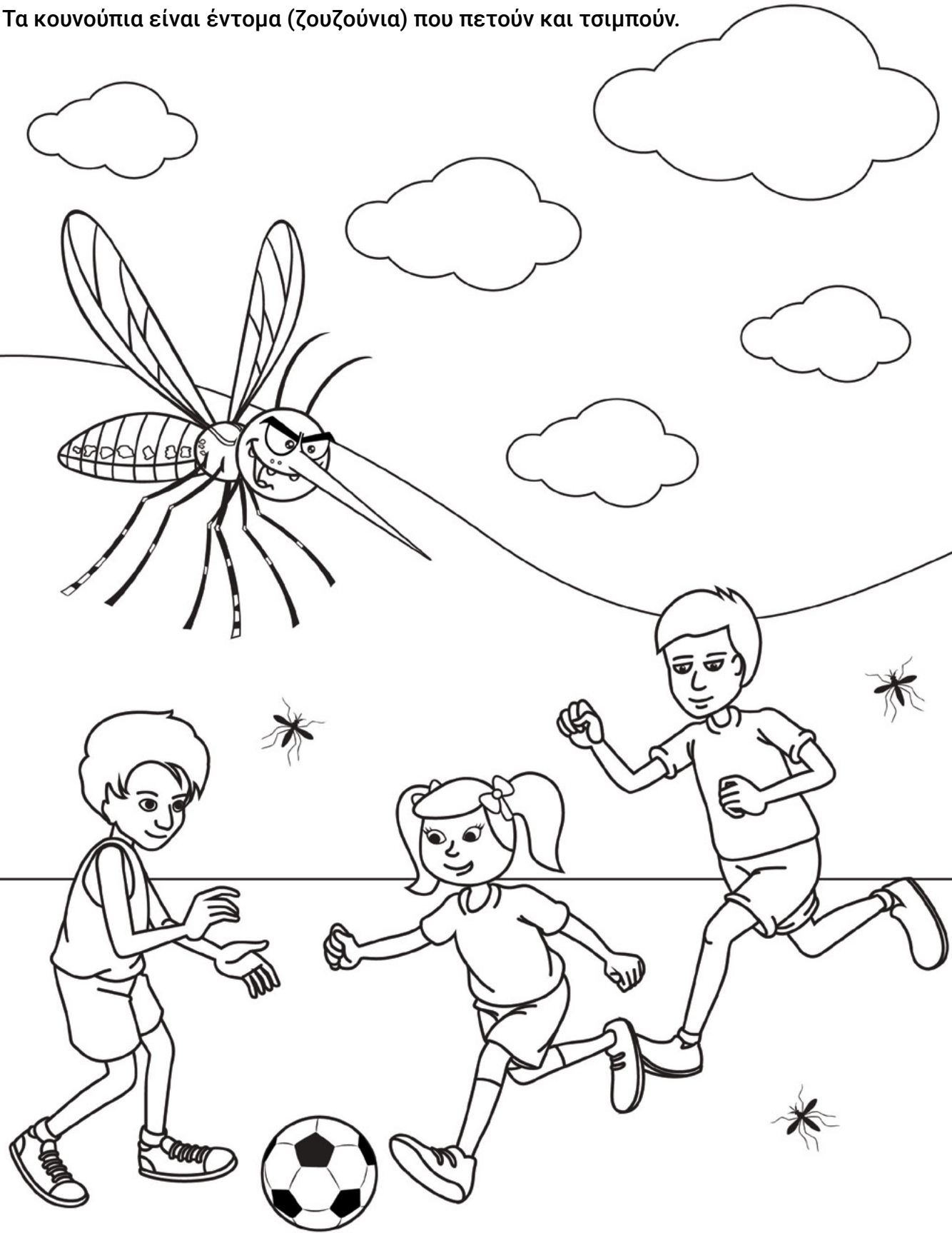
ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕΙ!

ΟΝΟΜΑ: _____

Σημείωμα για γονείς και δασκάλους:

Ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (πρώην ΚΕΕΛΠΝΟ) δημιούργησε αυτό το βιβλιαράκι δραστηριοτήτων για να προσφέρει σε γονείς και δασκάλους έναν διαδραστικό τρόπο για να μιλήσουν στα παιδιά για το πώς μπορούμε να προστατευόμαστε από τα τσιμπήματα κουνουπιών. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι τα τσιμπήματα από κουνούπια μπορούν ορισμένες φορές να μεταδώσουν ασθένειες, όπως π.χ. τη νόσο από τον ιό του Δυτικού Νείλου (και άλλες).

Τα κουνούπια είναι έντομα (ζουζούνια) που πετούν και τσιμπούν.

Κάποια τσιμπήματα από κουνούπια μπορεί να σου προκαλέσουν φαγούρα και κοκκινίλες. Σπάνια τα κουνούπια μπορεί να είναι μολυσμένα και να μεταφέρουν ορισμένες αρρώστιες στους ανθρώπους. Ευτυχώς μόνο λίγα κουνούπια είναι μολυσμένα, αλλά καλό είναι να προσέχεις!

Ο καλύτερος τρόπος για να μην αρρωστήσεις είναι να μην σε τσιμπήσουν! Γίνε ήρωας.
Προστάτεψε τον εαυτό σου από τα τσιμπήματα κουνουπιών!

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕ!

Όταν ντύνεσαι, να προτιμάς μπλούζες με μακριά μανίκια και μακριά παντελόνια, κλειστά παπούτσια και κάλτσες. Τα κουνούπια δεν μπορούν να σε τσιμπήσουν εάν έχεις καλυμμένο το δέρμα σου.

Χρωμάτισε τα ρούχα που χρειάζονται για να είσαι ασφαλής από τα τσιμπήματα κουνουπιών.

Για να προστατεύεσαι από τα τσιμπήματα κουνουπιών, ζήτα από έναν μεγάλο να σου βάλει ειδικό σπρέι ή λοσιόν για τα κουνούπια. Το σπρέι αυτό ή η λοσιόν πρέπει να απλωθεί στο δέρμα σου, αλλά όχι στα μάτια, στο στόμα ή κάτω από τα ρούχα σου. Δεν κάνει να ψεκάσουμε πάνω ή κοντά σε φαγητά ή ζώα.

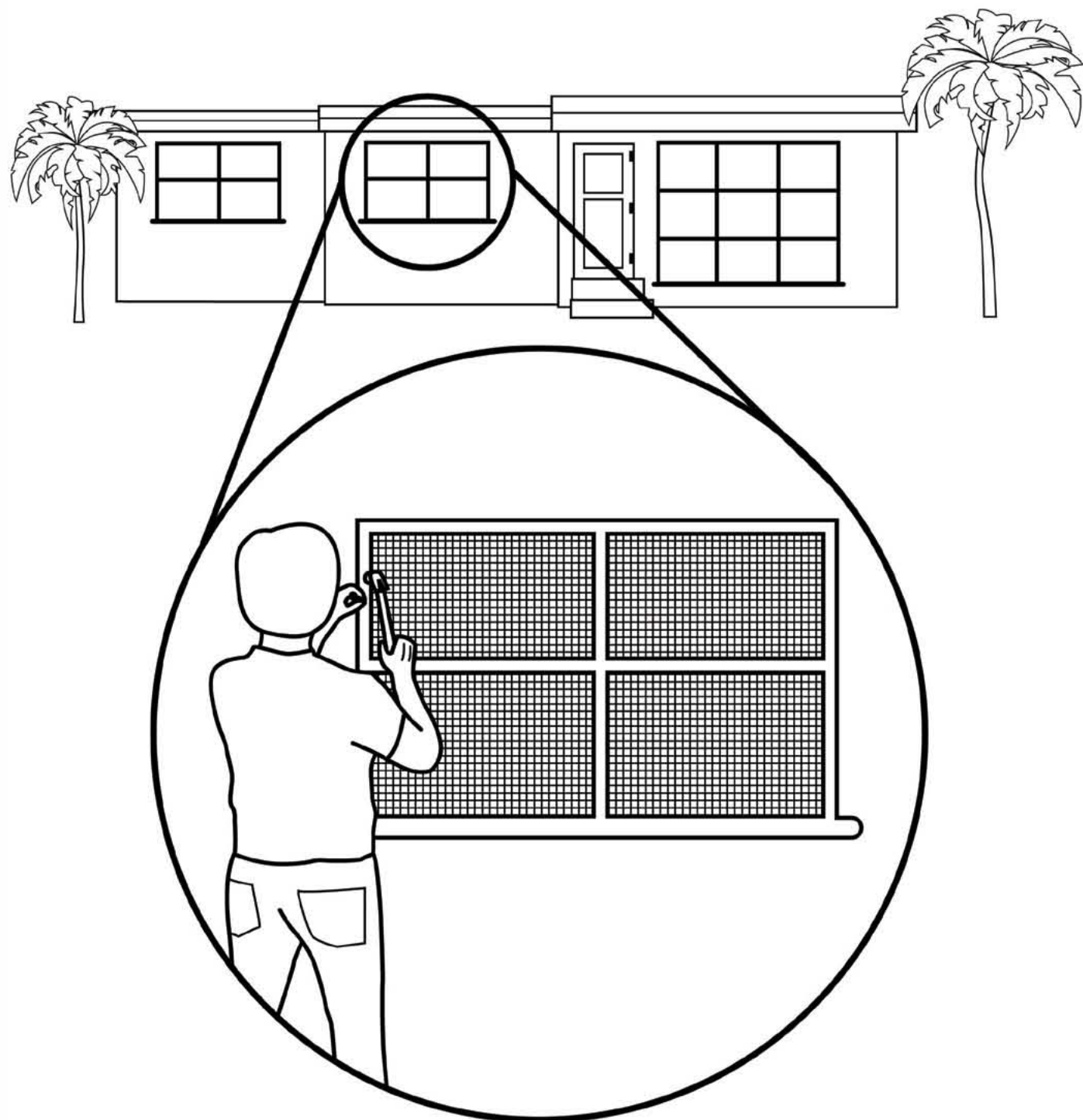
Χρειάζεται μεγάλη προσοχή με το σπρέι ή τη λοσιόν! Οι μεγάλοι θα πρέπει να βάλουν σπρέι ή λοσιόν πρώτα στα χέρια τους και μετά να το απλώσουν στο πρόσωπό σου. Δεν πρέπει να ψεκάζουν απευθείας στο πρόσωπο!

Η κουνουπιέρα βοηθά να προστατεύεσαι από τα τσιμπήματα των κουνουπιών όταν κοιμάσαι. Επίσης, οι ανεμιστήρες και τα κλιματιστικά κρατούν τα κουνούπια μακριά.

Βοήθησε κι εσύ να μείνουν τα κουνούπια έξω από το σπίτι σας! Μην αφήνεις ανοικτή την πόρτα. Θύμιζε στους μεγάλους να κλείνουν και αυτοί όλα τα παράθυρα και τις πόρτες του σπιτιού σου. Πρότεινέ τους -αν μπορούν- να βάλουν σήτες στα παράθυρα και τις πόρτες και βοήθησέ τους να τις φτιάξουν εάν έχουν χαλάσει ή εάν έχουν τρύπες!

Χρωμάτισε τις πόρτες και τα παράθυρα που πρέπει να μένουν κλειστά στο σπίτι.

Τα κουνούπια χρειάζονται νερό για να γεννήσουν τα αυγά τους. Γι' αυτό μην αφήνεις στάσιμα νερά πουθενά. Αναποδογύρισε, κάλυψε, πέταξε ή μία φορά την εβδομάδα άδειασε το νερό από όλα τα αντικείμενα που κρατούν νερό, όπως βάζα, κουβάδες, πιατάκια από γλάστρες, κάδους σκουπιδιών, πισινούλες ή άλλα παιδικά παιχνίδια.

Έλεγξε μέσα και έξω από το σπίτι σου, στο μπαλκόνι και στην αυλή. Βοήθησε τους γονείς σου να αναποδογυρίσουν όσα αντικείμενα είναι βαριά!

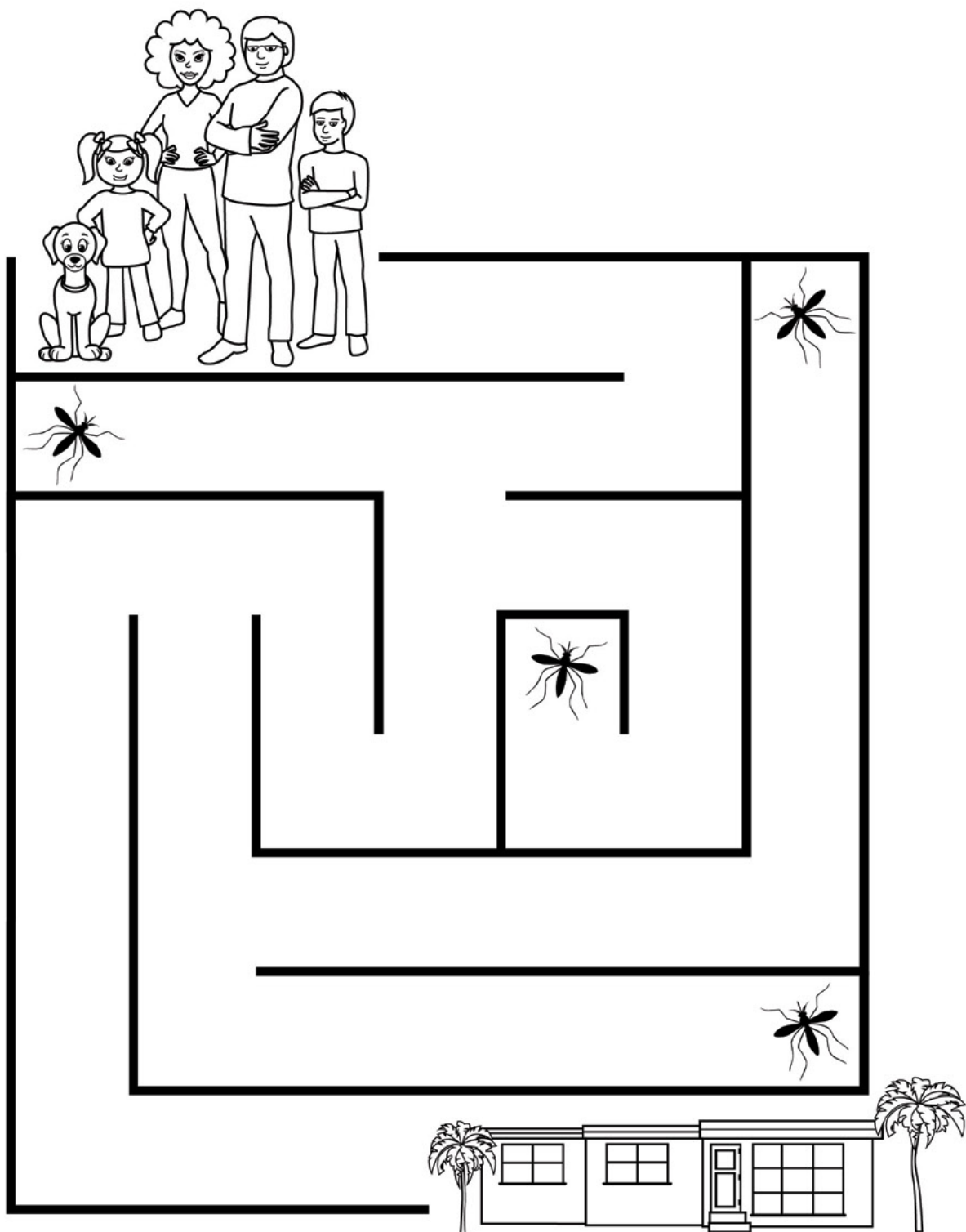
Χρωμάτισε όλα τα αντικείμενα που έχουν νερό και πρέπει να αδειάσουν.

Λαβύρινθος

Μην τσιμπηθείς!

Βοήθησε την οικογένεια να αποφύγει τα τσιμπήματα των κουνουπιών και να μπει στο σπίτι.

Βρες τις λέξεις

Έχεις μάθει πολλούς τρόπους για να σταματήσεις τα τσιμπήματα κουνουπιών!

Βρες και κύκλωσε τις παρακάτω λέξεις:

Φ	Η	Γ	Ρ	Τ	Σ	Π	Ρ	Ε	Υ	Ο
Γ	Ξ	Σ	Ν	Ν	Ξ	Λ	Ε	Ε	Σ	Λ
Υ	Π	Δ	Ω	Η	Ξ	Δ	Ψ	Χ	Α	Η
Η	Α	Φ	Μ	Α	Ν	Ι	Κ	Ι	Α	Φ
Σ	Ν	Γ	Μ	Η	Υ	Υ	Σ	Ξ	Κ	Η
Φ	Τ	Ι	Α	Α	Σ	Δ	Γ	Μ	Κ	Σ
Ο	Ε	Ο	Χ	Ι	Ν	Ε	Ρ	Α	Ι	Φ
Ο	Λ	Ο	Γ	Ξ	Γ	Η	Η	Ν	Ο	Ξ
Κ	Ο	Υ	Ν	Ο	Υ	Π	Ι	Ε	Ρ	Α
Σ	Ν	Ι	Ρ	Ε	Τ	Υ	Σ	Μ	Κ	Ε
Ρ	Ι	Λ	Β	Π	Ι	Τ	Ε	Ι	Α	Ε
Γ	Α	Λ	Β	Ο	Μ	Ω	Υ	Σ	Ε	Η
Ρ	Σ	Η	Ν	Ρ	Φ	Λ	Θ	Τ	Σ	Α
Σ	Δ	Κ	Σ	Τ	Ε	Λ	Θ	Η	Ι	Σ
Τ	Ε	Ε	Ω	Ε	Σ	Ξ	Ι	Ρ	Α	Δ
Μ	Μ	Ο	Π	Σ	Η	Τ	Ε	Α	Α	Φ
Σ	Σ	Ω	Ψ	Ψ	Β	Η	Ι	Σ	Γ	Ο

μανίκια

παντελόνια

σπρέι

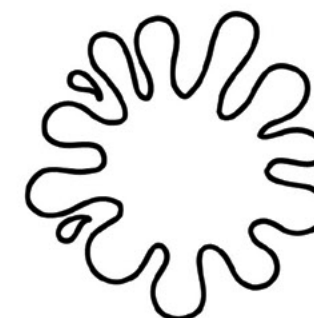
όχι νερά

σήτες

πόρτες

κουνουπιέρα

ανεμιστήρας

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕ!

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ!

(Το όνομά σου)

είναι έτοιμος-η να σταματήσει τα τσιμπήματα κουνουπιών!

Θυμήσου:

- Να σου βάζουν οι μεγάλοι σπρέι ή λοσιόν για τα κουνούπια.
- Να φοράς μπλούζες με μακριά μανίκια και μακριά παντελόνια.
- Κράτα τα κουνούπια έξω από το σπίτι! Χρησιμοποίησε κουνουπιέρα, ανεμιστήρα ή κλιματιστικό. Βάλτε σήτες σε πόρτες και παράθυρα.
- Αναποδογύρισε, κάλυψε, πέταξε ή μία φορά την εβδομάδα άδειαζε το νερό από όλα τα αντικείμενα που κρατούν νερό.

Εδώ γράφω κάποια πράγματα που έμαθα:

1 _____

2 _____

3 _____

ΜΗΝ ΑΦΗΝΕΙΣ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ

ΝΑ ΣΕ ΤΣΙΜΠΑΝΕ!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Πώς μπορώ να προφυλαχθώ;

Μπορείτε να προστατεύεστε από τα τσιμπήματα των κουνουπιών, κυρίως από το σούρουπο έως το πρωί και να περιορίζετε τα σημεία που αφήνουν τα αυγά τους (στάσιμα νερά) στους ιδιόκτητους χώρους σας:

 Φοράτε μακριά μανίκια και παντελόνια, ανοιχτόχρωμα και φαρδιά ρούχα.

Χρησιμοποιείτε εντομοαπωθητικά σώματος (εγκεκριμένα στη χώρα*), στο ακάλυπτο δέρμα και επάνω από τα ρούχα, με μία από τις παρακάτω δραστικές ουσίες:

- - DEET (N,N - διεθυλοτολουαμίδη), ή
- Ικαριδίνη (icaridin), ή
- IR3535, ή
- Citriodiol Eucalyptus citriodora oil, hydrated, cyclized (ec oil (h/c)).
Ακολουθείτε αυστηρά τις οδηγίες χρήσης.

Κάνετε συχνά λουτρά καθαριότητας.

 Τοποθετείστε και χρησιμοποιείτε σήτες σε παράθυρα, πόρτες, μπαλκονόπορτες.

Χρησιμοποιείτε κουνουπιέρα (και σε κούνιες και καρότσια βρεφών).

 Χρησιμοποιείτε εντομοκτόνα/ εντομοαπωθητικά χώρου (εγκεκριμένα στη χώρα*). Ακολουθείτε πάντα αυστηρά τις οδηγίες χρήσης.

Χρησιμοποιείτε ανεμιστήρες ή κλιματιστικά.

Ποτίζετε -κατά προτίμηση- τις πρωινές ώρες.

Κουρεύετε τακτικά το γρασίδι, τους θάμνους και τις φυλλωσιές.

 Μην αφήνετε πουθενά στάσιμα νερά (ακόμη και μικρές συλλογές νερού), μέσα και έξω από το σπίτι σας:

- Τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα αδειάζετε/ ανανεώνετε το νερό ή αναποδογυρίζετε ή καλύψτε όλα τα αντικείμενα που μαζεύουν νερό.
- Απομακρύνετε όλα τα στάσιμα νερά από τους ιδιόκτητους χώρους σας.
- Καθαρίστε τις υδρορροές, τα φρεάτια και τα λούκια.
- Καλύψτε με σήτα τους αγωγούς εξαερισμού των βόθρων.

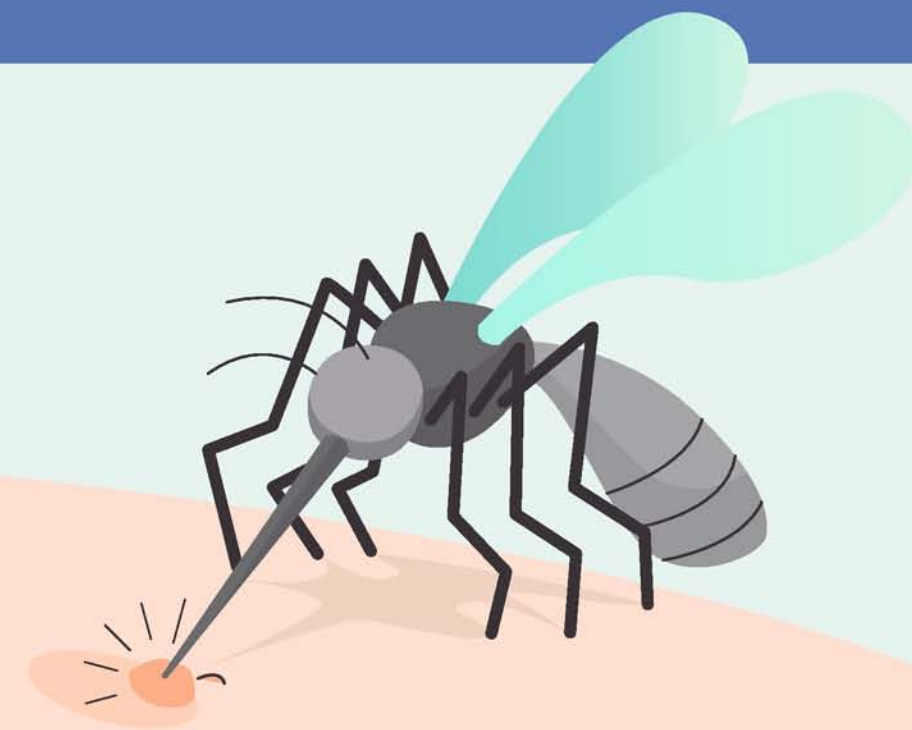
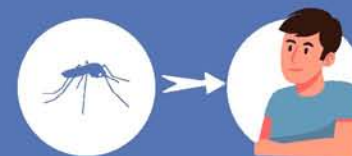
Καθώς οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού δεν μπορούν να προβλεφθούν με ασφάλεια, τηρείτε τα ατομικά μέτρα προστασίας από τα κουνούπια, σε όλη την επικράτεια, καθόλη την περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών. Άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και άτομα με χρόνια υποκείμενα νοσήματα πρέπει να παίρνουν τα μέτρα τους με ιδιαίτερη συνέπεια.

*Πληροφορίες για τα εγκεκριμένα στη χώρα βιοκτόνα (για ερασιτεχνική ή επαγγελματική χρήση): στο www.minagric.gr (ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

Ιός του Δυτικού Νείλου Μαθαίνω και προφυλάσσομαι

Τι είναι ο ιός του Δυτικού Νείλου;

Είναι ένας ιός που μεταδίδεται κυρίως με τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού και μπορεί να προκαλέσει νόσο στον άνθρωπο και σε ορισμένα ζώα (π.χ. άλογα). Ονομάστηκε έτσι γιατί αναγνωρίστηκε πρώτη φορά στην επαρχία του Δυτικού Νείλου στην Ουγκάντα, το 1937.

Πώς μεταδίδεται ο ιός του Δυτικού Νείλου στον άνθρωπο;

Ο ιός μεταδίδεται στον άνθρωπο κυρίως με το τσίμπημα μολυσμένων κουνουπιών. Τα κουνούπια μολύνονται από μολυσμένα πτηνά (ορισμένα είδη), τα οποία αποτελούν τη βασική δεξαμενή του ιού στη φύση. Οι άνθρωποι -όπως και άλλα θηλαστικά (π.χ. άλογα)- που έχουν μολυνθεί θεωρείται ότι δεν μεταδίδουν περαιτέρω τον ιό σε άλλα κουνούπια (δεν μολύνουν κουνούπια).

Επίσης, έχουν αναφερθεί λίγες περιπτώσεις μετάδοσης μέσω μετάγγισης αίματος ή μεταμόσχευσης οργάνων, και σπανιότατες περιπτώσεις μετάδοσης από τη μητέρα στο έμβryo ή με το μητρικό γάλα.

Ο ΙΟΣ ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΜΟΛΥΣΜΕΝΟ ΑΝΘΡΩΠΟ ΣΕ ΕΝΑΝ ΑΛΛΟ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΑΦΗΣ (Π.Χ. ΑΓΓΙΓΜΑ, ΦΙΛΙ), ΟΥΤΕ ΜΕΣΩ ΣΞΞΟΥΑΛΙΚΗΣ Η ΑΛΛΗΣ ΕΠΑΦΗΣ. ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΛΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΖΩΑ Η ΠΤΗΝΑ.

Πώς έρχεται ο ιός σε μία περιοχή;

Ο ιός έρχεται σε μία περιοχή με μολυσμένα άγρια μεταναστευτικά πτηνά. Στη συνέχεια μεταδίδεται στα κουνούπια της περιοχής και σε τοπικούς πληθυσμούς πτηνών.

Ποια κουνούπια μεταδίδουν τον ιό του Δυτικού Νείλου;

Αν και μπορεί να μολυνθούν από τον ιό πολλά είδη κουνουπιών, τα «κοινά» κουνούπια φαίνεται να είναι τα πιο σημαντικά για τη μετάδοση του ιού σε ανθρώπους. Τα κουνούπια αυτά υπάρχουν παντού και τσιμπούν κυρίως βραδινές ώρες (από αργά το απόγευμα έως το πρωί).

Κινδυνεύω να κολλήσω ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα;

Κρούσματα της λοίμωξης εμφανίζονται σε πολλές χώρες παγκοσμίως, όπως και σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, σε ετήσια βάση. Από το 2010 και μετά, εμφανίζονται κρούσματα σχεδόν κάθε χρόνο (και) στην Ελλάδα, σε διάφορες περιοχές, κατά τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες. Ως εκ τούτου, **αναμένεται η εμφάνιση περιστατικών σε κάθε περίοδο κυκλοφορίας των κουνουπιών.**

Ποια είναι τα συμπτώματα όσων μολύνονται από τον ιό του Δυτικού Νείλου;

- Τα περισσότερα άτομα (το 80%) δεν παρουσιάζουν κανένα σύμπτωμα.
- Το 20% των ατόμων παρουσιάζουν ήπια νόσο, με πυρετό, γενικευμένη αδυναμία, πονοκέφαλο, πόνους στο σώμα, ή και εξάνθημα, ναυτία, εμετούς, διάρροιες, έντονη ανορεξία, κοιλιακό πόνο, λεμφαδενοπάθεια.
- Πολύ λίγα άτομα (λιγότερα από 1%) εμφανίζουν σοβαρή νόσο που προσβάλλει το νευρικό σύστημα (εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα ή παράλυση). Στη σοβαρή νόσο, η ανάρρωση μπορεί να πάρει αρκετές εβδομάδες, ενώ μπορεί να υπάρχουν μόνιμες νευρολογικές βλάβες ή και -σε μικρό ποσοστό- θανατηφόρος κατάληξη. Οι τοπικές δερματικές αντιδράσεις στο σημείο τσιμπήματος του κουνουπιού **δεν** σημαίνουν ότι το κουνούπι ήταν μολυσμένο από τον ιό.

Πότε εμφανίζονται τα συμπτώματα;

Μετά το τσίμπημα του μολυσμένου κουνουπιού μεσολαβούν συνήθως 2 έως 14 ημέρες μέχρι την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Ποια άτομα κινδυνεύουν περισσότερο να αρρωστήσουν σοβαρά;

Άτομα **μεγαλύτερης ηλικίας** (άνω των 50 ετών) κινδυνεύουν περισσότερο να αρρωστήσουν σοβαρά, καθώς και άτομα με ανοσοκαταστολή και χρόνια υποκείμενα νοσήματα.

Υπάρχει θεραπεία για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου;

Δεν υπάρχει ειδική θεραπεία. Τα πιο σοβαρά περιστατικά χρειάζεται να νοσηλευθούν και να λάβουν υποστηρικτική θεραπεία, ενώ τα πολύ σοβαρά περιστατικά μπορεί να χρειασθούν νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας.

Πώς μπορώ να ενημερώνομαι για τις περιοχές όπου εμφανίσθηκαν κρούσματα;

Καθόλη την περίοδο μετάδοσης, κάθε εβδομάδα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας έκθεση με τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα (σε επίπεδο Δήμου).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Προφυλάξου από τα κουνούπια

ημέρα και νύχτα

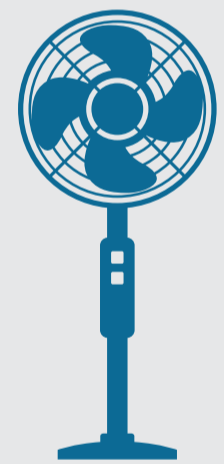
όχι στάσιμα νερά

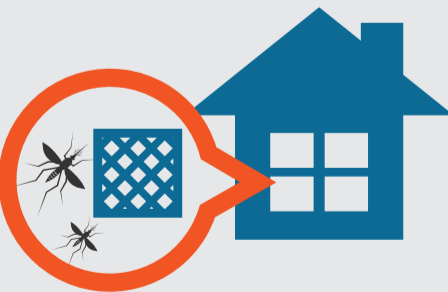
εγκεκριμένα
εντομοαπωθητικά
σώματος

κουνουπιέρες

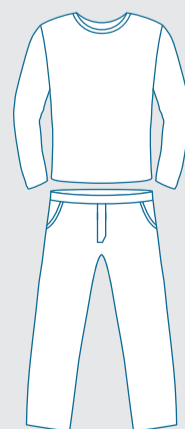
κλιματιστικό/
ανεμιστήρας

σήτες

εγκεκριμένα
εντομοαπωθητικά/
εντομοκτόνα χώρου

μακριά μανίκια
και παντελόνια